

STANOWISKO
KRAJOWEJ RADY SĄDOWNICTWA

dnia 5 czerwca 2009 r.

dotyczące przedstawienia propozycji do harmonogramu działalności szkoleniowej Krajowej Szkoły Sądownictwa i Prokuratury oraz planu wydawniczego na 2010 r.

Krajowa Rada Sądownictwa, nie narzucając konkretnej tematyki szkoleń, dostrzega potrzebę uwzględnienia w harmonogramie przede wszystkim zagadnień stwarzających problemy orzecznicze, w tym kontrowersji wynikających z wykładni prawa, jak również zagadnień obejmujących dokonaną w ostatnich latach nowelizację prawa. Oferta szkoleniowa powinna także uwzględniać tematykę o charakterze fundamentalnym, dotyczącą zasad prowadzenia postępowań sądowych w poszczególnych kategoriach spraw. Liczne nowelizacje przepisów postępowania karnego i cywilnego zmieniły oblicze procesu w ostatnich latach, co powoduje konieczność ponownego zdefiniowania podstawowych zasad rządzących procesem i poddania analizie zarówno obecnego stanu prawnego, jak i omówienie dalszego kierunku jego zmian.

Harmonogram powinien także uwzględniać problematykę konstytucyjną oraz ustrojowe i psychologiczne aspekty sprawowania wymiaru sprawiedliwości, jak również zagadnienia z zakresu organizacji i zarządzania. Stanowiłoby to odpowiedź na coraz liczniejsze postulaty środowiska sędziowskiego, aby w tematyce szkoleniowej uwzględnić zagadnienia z zakresu psychologii, etyki, kontaktów z mediami, które dotychczas były zbyt rzadko przedmiotem szkoleń. Sędzia to nie tylko osoba o bardzo wysokich kwalifikacjach zawodowych, to również osobowy gwarant niezawisłości władzy sądowniczej, dlatego też ważne jest uwypuklenie zasad, które wpływają na kształtowanie wizerunku sądu jako niezależnego organu wymiaru sprawiedliwości oraz budowanie właściwej pozycji niezależnego sędziego.

Zarządzanie czasem poprzez podnoszenie skuteczności działania i bardziej efektywne jego wykorzystywanie jest w pracy sędziego kwestią niezwykle ważną i służyć może uzyskaniu takich umiejętności zarządzania czasem, które pozwolą na rozróżnianie hierarchii ważności i celowości podejmowanych działań oraz lepszą organizację czasu pracy.

Krajowa Rada Sądownictwa dostrzega także potrzebę poświęcenia odpowiednio dużo uwagi kwestii implementacji prawa wspólnotowego, rozumianej nie tylko w aspekcie zmian ustawowych, ale również stasowania prawa, co łączy się także z nawiązywaniem współpracy sądowej w sprawach o charakterze transgranicznym.

Krajowa Rada Sądownictwa proponuje ponadto, aby w harmonogramie działalności szkoleniowej znalazła się odpowiednia oferta dla najmłodszych stażem zawodowym sędziów powołanych do pełnienia urzędu w 2009 roku. Wśród tych osób jest wiele takich, które powołane zostały po skróconym okresie asesury, jak też wiele osób po stażu asystenckim, referendarskim, czy też wywodzących się z innych zawodów prawniczych. Dla tej grupy osób oferta powinna zawierać propozycję intensywnych szkoleń przede wszystkim z zakresu metodyki pracy sędziego, jak również w zakresie umiejętności kształtowania postaw odpowiadających konstytucyjnym gwarancjom niezawisłości sędziów i niezależności sądów.

Dbałość o sprawny i profesjonalny wymiar sprawiedliwości nakazuje także, by -w harmonogramie działalności szkoleniowej odpowiednio dużo uwagi poświęcić grupie sędziów pełniących obecnie różne funkcje w sądach, jak też sędziów, którzy w najbliższej przyszłości pełnić będą funkcje patronów aplikantów Szkoły i wykładowców w ramach aplikacji.

Bardzo ważne w powyższym aspekcie jest przygotowanie odpowiedniej oferty dla osób pełniących funkcje rzeczników prasowych sądów. Kontakty z mediami kształtują wielokrotnie niezgodny z rzeczywistością obraz wymiaru sprawiedliwości, nierzadko negatywny, dlatego niezwykle istotne staje się budowanie prawidłowych relacji z przedstawicielami mediów, sprzyjających zmianie negatywnych tendencji, podniesieniu poziomu rzetelności przekazu i uwrażliwianiu na szacunek dla sądu niezależnego, niezawisłego od jakichkolwiek wpływów zewnętrznych.

Oferta szkoleniowa przy uwzględnieniu powyższych postulatów powinna być przy tym atrakcyjna tak co do tematyki, jak też odpowiedniego poziomu profesjonalizmu wykładowców oraz formy szkolenia.

Niezwykle ważna dla efektywnego prowadzenia działalności szkoleniowej jest organizacja szkoleń, która powinna uwzględniać dotychczasowe doświadczenia Krajowego Centrum Szkolenia, uwagi i spostrzeżenia zgłaszane przez liczne grono uczestników szkoleń. Istotne jest aby oferta różnych form szkoleniowych obejmowała nie tylko szkolenia wyjazdowe, ale również stacjonarne, adresowane do tych osób, które z różnych powodów nie mogą uczestniczyć w szkoleniach wyjazdowych. Dla tych osób Szkoła powinna przygotować ofertę szkoleń o charakterze stacjonarnym, organizowanych w mieście, będącym siedzibą sądu apelacyjnego i obejmujących sędziów obszaru apelacji. Szkolenia wyjazdowe natomiast powinny być organizowane w taki sposób, aby zapewnić możliwość pogodzenia konieczności dotarcia do miejsca szkolenia z efektywnym w nich uczestnictwem i uwzględnieniem możliwości przeznaczenia odpowiedniego czasu na wymianę poglądów, przy należytej dbałości również o warunki bytowe.

Biorąc pod uwagę zniesienie aplikacji referendarskiej, przy jednoczesnym niedostatku tematyki należycie przygotowującej przyszłych referendarzy w ramach aplikacji ogólnej, należy także przygotować ofertę szkoleń uzupełniających kwalifikacje osób mianowanych na stanowiska referendarzy.

Mając na uwadze ważną rolę, jaką w wymiarze sprawiedliwości pełni asystenci sędziów, oferta powinna zawierać także odpowiednią propozycję przeprowadzenia dla tej grupy osób szkoleń cyklicznych, obejmujących szeroki wachlarz tematyki, od zagadnień materialno prawnych i procesowych poprzez metodykę pracy asystenta, co powinno służyć doskonaleniu kwalifikacji merytorycznych i umiejętności tych osób.

Krajowa Rada Sądownictwa proponuje, aby harmonogram działalności szkoleniowej Krajowej Szkoły Sądownictwa i Prokuratury został przygotowany po wnikliwej analizie propozycji tematycznych zgłoszonych przez środowisko sędziowskie za pośrednictwem prezesów sądów oraz w ankietach ewaluacyjnych wypełnionych przez uczestników szkoleń organizowanych dotychczas przez Krajowe Centrum Szkolenia oraz jego następcę. Oferta Szkoły powinna bowiem w jak największym stopniu uwzględniać zapotrzebowanie środowiska, tak co do oczekiwanej tematyki, jak też formuły przeprowadzania szkoleń